Odlični v ZNANOSTI

Celoten izbor dosežkov Odlični v znanosti 2026

NARAVOSLOVJE

Matematika

Dinamika poševnih produktov, tangentnih na identiteto

VIR: STORG, Matthieu, BOC THALER, Luka. Dynamics of skew-products tangent to the identity. Journal of the European Mathematical Society. 2026, vol. 28, no. 2, str. 559-618, ilustr. ISSN 1435-9855.

Fizika

Nanosekundno uravnavanje svetlobe s svetlobo v mikrostrukturiranem tekočem kristalu

VIR: VELLAICHAMY, Mahendran, JAGODIČ, Uroš, PIŠLJAR, Jaka, ZAPLOTNIK, Jaka, MUR, Urban, JELEN, Andreja, NYCH, Andriy, MALKAR, Deepshika, RYZHKOVA, Anna V., ŠKARABOT, Miha, RAVNIK, Miha, MUŠEVIČ, Igor. Microscale generation and control of nanosecond light by light in a liquid crystal. Nature photonics. Jun. 2025, vol. 19, str. 758–766. ISSN 1749-4893.

Kemija

Fotoinducirana polimerizacija z odpiranjem N-karboksianhidridov za pripravo zamreženih polipeptidnih gelov

VIR: KOČMAN, Ana, PAHOVNIK, David, ŽAGAR, Ema, UTROŠA, Petra. Photoinduced ring-opening polymerization of N-carboxyanhydrides for the preparation of cross-linked polypeptide gels. Angewandte Chemie : international edition. 2. Feb. 2026, vol. 65, iss. 6, [article no.] e21891, str. 1-7. ISSN 1521-3773.

Biokemija in molekularna biologija

Sistematična opredelitev krvnih zunajceličnih veziklov: temelj za diagnostiko prihodnosti

VIR: HOLCAR, Marija, MARIĆ, Ivica, TERTEL, Tobias, GORIČAR, Katja, ČEGOVNIK PRIMOŽIČ, Urška, ČERNE, Darko, GIEBEL, Bernd, LENASSI, Metka. Comprehensive phenotyping of extracellular vesicles in plasma of healthy humans - insights into cellular origin and biological variation. Journal of extracellular vesicles. 2025, vol. 14, iss. 1, [article no.] e70039, str. 1-21, ilustr. ISSN 2001-3078.

TEHNIKA

Gradbeništvo

Evropski patent EP 3 795 768 B1: Stekleni element in postopek za pritrditev steklenega elementa na leseni element

VIR: UNUK, Žiga, PREMROV, Miroslav, ŽEGARAC LESKOVAR, Vesna. Glass product and a method for attaching a glass element to a timber element = Glasprodukt und Verfahren zur Befestigung eines Glaselements an einem Holzelement = Produit en verre et méthode de

fixation d'un élément en verre à un élément en bois : European patent specification EP 3 795 768 B1, 2025-11-26. Munich: European Patent Office, 2025. 23 str., ilustr.

Materiali

S štiridimenzionalno vrstično presevno elektronsko mikroskopijo in strojnim učenjem do stabilnejših platinskih nanokatalizatorjev za gorivne celice

VIR: KAMŠEK, Ana Rebeka, RUIZ-ZEPEDA, Francisco, BELE, Marjan, LOGAR, Anja, DRAŽIĆ, Goran, HODNIK, Nejc. Structure–stability relationships in pt-alloy nanoparticles using identical-location four-dimensional scanning transmission electron microscopy and unsupervised machine learning. ACS nano. Jan. 21, 2025, vol. 19, iss. 2, str. 2334–2344. ISSN 1936-086X.

Računalništvo in informatika

Distraktorjem prilagojen spomin za vizualno sledenje objektov z modelom SAM2

VIR: VIDENOVIĆ, Jovana, LUKEŽIČ, Alan, KRISTAN, Matej. A distractor-aware memory for visual object tracking with SAM2. V: 2025 IEEE/CVF Conference on Computer Vision and Pattern Recognition : CVPR 2025 : Nashville, Tennessee, USA, 11-15 June 2025 : proceedings. Los Alamitos (CA); Piscataway (NJ); Tokyo: IEEE Computer Society, cop. 2025. Str. 24255-24264, ilustr. Proceedings (IEEE Computer Society Conference on Computer Vision and Pattern Recognition. Online). ISBN 979-8-3315-4364-8.

VIDENOVIĆ, Jovana, KRISTAN, Matej, LUKEŽIČ, Alan. Distractor-aware memory-based visual object tracking. International journal of computer vision. [Print ed.]. May 2026, vol. 134, iss. 5, article no. 211, str. 1-20, ilustr. ISSN 0920-5691.

Telekomunikacije

Merjenje energije življenjskega cikla umetne inteligence v komunikacijskih omrežjih

VIR: CHOU, Shih-Kai, HRIBAR, Jernej, HANŽEL, Vid, MOHORČIČ, Mihael, FORTUNA, Carolina. The energy cost of artificial intelligence lifecycle in communication networks. IEEE journal on selected areas in communications. 2026, vol. 44, str. 2427-2443, ilustr. ISSN 1558-0008.

MEDICINA

Mikrobiologija in imunologija

Dedna alfa-triptazemija je povezana z anafilaksijo za antibiotike in monoklonska protitelesa

VIR: KOROŠEC, Peter, LYONS, Jonathan J., SVETINA, Manca, KOUDOVÁ, Monika, BITTÓOVÁ, Martina, ZIDARN, Mihaela, SEDLÁČKOVÁ, Lenka, RIJAVEC, Matija, KOPAČ, Peter. Hereditary α-tryptasemia is associated with anaphylaxis to antibiotics and monoclonal antibodies. *The journal of allergy and clinical immunology. In practice*. [Online ed.]. June 2025, vol. 13, iss. 6, str. 1449-1456.e4, ilustr. ISSN 2213-2201.

Onkologija

Inhibitorja AKR1C medroksiprogesteronacetat in mefenaminska kislina kažeta protitumorsko delovanje sama in v kombinaciji s karboplatinom v modelih seroznega raka jajčnikov visoke stopnje, odpornih na platino

VIR: MAROLT, Nika, ZOTTEL, Alja, ANNIBALI, Daniela, AMANT, Frederic, LANIŠNIK-RIŽNER, Tea. AKR1C inhibitors medroxyprogesterone acetate and mefenamic acid exhibit antitumor activity alone and combined with carboplatin in platinum-resistant high-grade serous ovarian cancer models. Biomedicine & pharmacotherapy. 2026, vol. 196, [article no.] 119079, str. 1-18, ilustr. ISSN 1950-6007.

Javno zdravstvo (varstvo pri delu)

Interaktivno svetovanje z digitalno vizualizacijo za spremembo življenjskega sloga pri pacientih s tveganjem za srčno-žilne bolezni: randomizirana kontrolirana raziskava

VIR: SVENŠEK, Adrijana, LORBER, Mateja, KLEMENC-KETIŠ, Zalika, GOSAK, Lucija, MURŠEC, Dominika, ŠTIGLIC, Gregor. Interactive digital visualization counseling for lifestyle change in patients at risk of cardiovascular diseases : randomized controlled trial. *JMIR public health and surveillance*. 2026, vol. 12, [article no.] e83488, str. 1-17, ilustr., tabele. ISSN 2369-2960.

Javno zdravstvo (varstvo pri delu)

In situ nastali tekoči kristali kot inovativna platforma za subkutano aplikacijo bioloških zdravil

VIR: VITEK, Mercedes, ZVONAR POBIRK, Alenka, ROŠKAR, Robert, GOSENCA MATJAŽ, Mirjam. Exploiting the potential of in situ forming liquid crystals : development and in vitro performance of long-acting depots for peptide drug thymosin alpha 1 subcutaneous administration. *Drug delivery*. 2025, vol. 32, iss. 1, [article no.] 2460708, 18 str., graf. prikazi. ISSN 1521-0464.

BIOTEHNIKA

Rastlinska produkcija in predelava

Preučevanje kompromisov med rastjo in obrambo rastlin z modeliranjem medsebojnega vpliva primarnega in sekundarnega metabolizma

VIR: ZRIMEC, Jan, CORREO, Sandra, ZAGORŠČAK, Maja, PETEK, Marko, BLEKER, Carissa, STARE, Katja, SCHUY, Christian, SONNEWALD, Sophia, GRUDEN, Kristina, NIKOLOSKI, Zoran. Evaluating plant growth–defense trade-offs by modelingthe interaction between primary and secondary metabolism. *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*. [Online ed.]. Aug. 2025, vol. 122, no. 32, [article no.] e2502160122, str. 1-11, ilustr. ISSN 1091-6490.

Biotehnologija

Iz odpadne mikrobne biomase do biometana: napredna predobdelava aktivnega blata za učinkovitejšo anaerobno biotehnologijo

VIR: BLAGOJEVIČ, Marko, ZUPANC, Mojca, GOSTIŠA, Jurij, STRES, Blaž, ŠMID, Alenka, DULAR, Matevž, SLEMENIK PERŠE, Lidija, GRADIŠAR CENTA, Urška, BIZJAN, Benjamin, RAK, Gašper, NOVAK, Uroš, LIKOZAR, Blaž, KOLBL REPINC, Sabina. The impact of radicals on physicochemical properties of waste activated sludge during hydrodynamic cavitation treatment. *Ultrasonics sonochemistry*. apr. 2025, vol. 115, str. 1-15, ilustr. ISSN 1350-4177.

KOLBL REPINC, Sabina, RAK, Gašper, STRES, Blaž, NOVAK, Uroš, LIKOZAR, Blaž, PRAŠNIKAR, Anže, BLAGOJEVIČ, Marko, BIZJAN, Benjamin. Pretreatment of waste activated sludge by rotational generator of hydraulic shock. *Ultrasonics sonochemistry*. apr. 2025, vol. 116, str. 1-12, ilustr. ISSN 1350-4177.

Biotehnologija

Vezikli iz membran rdečih krvničk za dostavo siRNK: biokompatibilen nosilec za pasivno ciljanje tumora s podaljšanim časom cirkulacije

VIR: DELLA PELLE, Giulia, MARKELC, Boštjan, BOŽIČ, Tim, ŠRIBAR, Jernej, KRIŽAJ, Igor, ŽAGAR, Kristina, HUDOKLIN, Samo, ERDANI-KREFT, Mateja, URBANČIČ, Iztok, KISOVEC, Matic, PODOBNIK, Marjetka, KOSTEVŠEK, Nina. Red blood cell membrane vesicles for siRNA delivery : a biocompatible carrier with passive tumor targeting and prolonged plasma residency. *International journal of nanomedicine*. [Online ed.]. 15 Mar. 2025, vol. 20, str. 3269-3301, ilustr. ISSN 1178-2013.

Biotehnologija

Razvoj bakterije _Lactococcus cremoris_, ki razgrajuje celulozo, s pomočjo genskega inženirstva

VIR: ŠTRAVS, Petra, DAVID, Hélène, FIEROBE, Henri-Pierre, BERLEC, Aleš, et al. Development of cellulose-degrading lactic acid bacterium Lactococcus cremoris by genetic engineering.

Bioresource technology. Dec. 2025, vol. 438, [article no.] 133177, str. 1-13, ilustr. ISSN 1873-2976.

DRUŽBOSLOVJE

Ekonomija

Onkraj zidov pisarn: Konfiguracije oblikovanja dela za uspešno opravljanje delovnih nalog na fizični lokaciji organizacije, hibridnem delu in delu na daljavo

VIR: LAMOVŠEK, Amadeja, RADEVIĆ, Ivan, MOHAMMED, Shaima' Salem, ČERNE, Matej. Beyond the office walls: Work design configurations for task performance across on-site, hybrid and remote forms of work. Information Systems Journal. 2025, let. 35, št. 1, str. 279–321.

Sociologija

Oxfordski priročnik otrokosrediščnih pristopov raziskovanja priseljenih otrok

VIR: GORNIK, Barbara (urednik), MEDARIĆ, Zorana (urednik), SEDMAK, Mateja (urednik). The Oxford handbook of child-centered approaches to migrant children. New York: Oxford University Press, 2025. XXII, 667 str., ilustr., graf. prikazi. Oxford handbooks series. ISBN 978-0-19-765475-0.

Sociologija

Razsežnosti vertikalnih in horizontalnih skrbi za informacijsko zasebnost: kvalitativna ocena in prenovljena opredelitev

VIR: BARTOL, Jošt, QUINN, Kelly A., VEHOVAR, Vasja, PETROVČIČ, Andraž. Dimensions of vertical and horizontal information privacy concerns : a qualitative reassessment and revised definition. Information, communication & society. 2025, vol. 28, no. 16, str. 3013-3031, ilustr. ISSN 1369-118X.

Kriminologija in socialno delo

Ruralna kriminologija v globalni perspektivi

VIR: BOWDEN, Matt (urednik), MEŠKO, Gorazd (urednik). Rural criminology in global perspective : state of the art on the World's continents. Bristol: Bristol University Press, cop. 2025. XVI, 199 str., ilustr., tabele, zvd. Research in rural crime series. ISBN 978-1-5292-3403-9.

HUMANISTIKA

Zgodovinopisje

Zgodovinska biodiverziteta v Alpah: Kmetijski ekosistemi travišč v zadnjem tisočletju

VIR: ZWITTER, Žiga, RASRAN, Leonid. Historical biodiversity in the Alps : grassland agroecosystems in the last Millennium. 1. Aufl. Vienna: Austrian Academy of Sciences Press, 2026. 974 str., ilustr., zvd. Interdiscplinary Perspectives, 4. ISBN 978-3-7001-8718-9.

Kulturologija

Antigenderske mobilizacije v postjugoslovanskem prostoru: skrita povezava

VIR: KUHAR, Roman in ZAHARIJEVIĆ, Adriana, ur. 2026. Anti-Gender Mobilizations in the Post-Yugoslav Space: Hidden Connection. Cham: Palgrave Macmillan. Global Queer Politics. ISBN 978-3-031-92412-5.

Kulturologija

Slovensko gledališče in drama enaindvajsetega stoletja v mednarodnem kontekstu

VIR: TOPORIŠIČ, Tomaž (urednik), OREL, Barbara (urednik), MURNIK, Maja (urednik), TROHA, Gašper (urednik). The twenty-first-century Slovenian theatre and drama and its international context. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2025. XIX, 211 str., ilustr. ISBN 978-1-0364-5615-3.

Muzikologija

Socializem zdaj: pevski aktivizem po Jugoslaviji

VIR: HOFMAN, Ana. Socialism now: singing activism after Yugoslavia. New York: Oxford University Press, cop. 2025. ISBN 978-0-19-757627-4.

INTERDISCIPLINARNE RAZISKAVE

Raziskovalni program "Narava in civilizacijsko-kulturna podoba slovenskega prostora in človeka skozi čas" (NCKS)

Vpliv človeka ob gozdni meji Julijskih Alp v holocenu

VIR: CAF, Nina, SABATIER, Pierre, CUCINOTTA, Julia, RAPUC, William, DOLENEC, Matej, ŠMUC, Andrej. Human influence at the Holocene treeline in the Julian Alps, Slovenia. The Holocene. 2025, vol. 35, no. 4, str. 446-459, ilustr., graf. prikazi, zvd. ISSN 0959-6836.

Interdisciplinarne raziskave

Plazemsko nastavljive metapovršine za SERS nanozaznavanje nevarnih kemikalij

VIR: SHVALYA, Vasyl, BREUS, Andrii, BARANOV, Oleg, VENGUST, Damjan, ZAVAŠNIK, Janez, CVELBAR, Uroš. Plasma-tunable metasurfaces for SERS nanosensing of hazardous chemicals. Small. Oct. 2025, vol. 21, iss. 40, article no. e06814, pp. 1–12. ISSN 1613-6829.